A°. 1829. N°. 92

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 14 November.

PRO JUSTITIA.

BEKENDMAKING.

DE PROKUREUR GENERAAL bij het Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage*, als daartoe van hooger hand gemagtigd, looft bij deze uit eene premie van VIJF EN TWINTIG DUIZEND NEDERLANDSCHE GULDEN aan dengenen, die de *Juweelen*, *Paarlen* en *andere Kostbaarheden*, welke in den nacht tusschen den 25. en 26. September 1829. in het Paleis van ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID den Heere PRINSE VAN ORANJE binnen de stad *Brussel* zijn gestolen, zoodanig als dezelve in de daarvan vervaardigde en alomme verspreide lijsten en teekeningen zijn beschreven en aangeduid, zal te regt brengen, of wel zoodanige aanwijzingen doen, dan die schat *in zijn geheel* ontdekt worde; welke premie zal verdubbeld en dus tot VIJFTIG DUIZEND NEDERLANDSCHE GULDEN gebragt worden, wanneer *tevens* de dader of daders aan den Regter met genoegzame zekerheid zullen worden bekend gemaakt of aangewezen.

Zullende voorts *aanzienlijke* belooningen worden geschonken aan den genen, die *slechts een gedeelte* of wel *enkele* der gestolene kostbaarheden zal te regt brengen, of wel deswege zoodanige aanwijzingen of opgaven doen, dat eene of meer van die kostbaarheden ten gevolge daarvan in handen geraken en aan ZIJNE KONINKLIJKE [illegible] te rug bezorgd [illegible] redig zullen zijn aan de waarde der te rug bezorgde kostbaarheden.

's Gravenhage den 5 November 1829.

A. W. PHILIPSE.

NEDERLANDEN.

BREDA. — 12 November.

Wij zijn, door eenige laat bij ons ingekomen advertentien, verpligt geweest, alle onze nieuwstijdingen uit ons vorig nommer achterwege te laten. Wij laten de voornaamste van dezelve alhier volgen:

» Op den 7 dezer, des namiddags ten half twee ure, heeft de plegtige verloving, door het wisselen der ringen, tusschen Z. K. H. prins *Albert* van Pruissen, en H. K. H. prinses *Marianne* der Nederlanden, in 's Gravenhage plaats gehad. Daarna was er, volgens het programma, groote tafel, groot-cercle ten hove en eene galavertooning in den schouwburg, alwaar de koninklijke familie met eene geestdrift, gelijk aan die in 1814, door het talrijke publiek ontvangen werd. Des avonds waren zeer vele huizen, door de bewoners, volkomen uit eigen beweging, fraai verlicht.

» Op den 9 dezer is er bal en souper, in gala, ten hove geweest, terwijl er, gisteren, aan het paleis van Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, insgelijks groot bal geweest is. Het hooge huwelijk zou nog wel een half jaar uitgesteld blijven, gedurende hetwelk prins *Albert*, naar men zegt, eene reis door Europa doen zou."

» Te 's Gravenhage waren aangekomen de marquis *de la Moussaye*, minister van Frankrijk, de graaf *Gourieff*, russisch minister, de graaf *Rossi*, zaakgelastigde van het hof van Sardinie, en monsignor *Cappaccini*, pausselijke nuncius."

» De heer *Strick van Linschoten*, secretaris van het nederlandsch gezantschap te Madrid, is, onlangs, bij het uitgaan van den schouwburg aldaar, door eenen gewezen kok van hem, met eenen dolksteek gewond, zoo dat hij geenszins buiten gevaar schijnt."

» Volgens den parijschen *Constitutionnel*, zouden de vier kandidaten tot *groot-hertog*, tot *despoot* of *tiran*, of tot *groot-knecht*, allen titels voor den aanstaanden souverein (naar men zegt) van Griekenland, de volgende zijn: de prins van *Lucca*, door Frankrijk voorgedragen; de prins van *Saksen-Coburg*, door Engeland voorgesteld; de prins van *Hessen-Homburg*, onder bescherming van Oostenrijk, en de zoon van den voormaligen koning van Zweden, de protégé van Rusland. Zelfs *de Constitutionnel* kan den uitslag dier verkiezing niet voorzien!!"

» Sedert den 25 October liep er te Lissabon een gerucht, dat er eene dadelijke uitbarsting van opstand tegen het bestuur van dom *Miguel* op het eiland Madera ontstaan zoude zijn. De aankomst van eene portugesche paketboot van dat eiland te Lissabon, die een groot aantal staatsgevangenen aan boord had, had niet weinig gestrekt, om dit gerucht te versterken."

Van den 13 November.

De discussien over de toelating van den heer *P. A. Brugmans* tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hebben, in de zitting dier Kamer van gisteren plaats gehad. De heeren *van Reenen*, *de Jonge*, *Luzac*, *van Toulon*, *Dijckmeester*, *Sypkens*, *Donker Curtius* en *Bijleveld* hebben vóór en de Hr. *van Dam van Isselt*, *Luijben*, *Weerts*, *Fabry Longrée*, *de Stassart*, *Angillis*, *Trentesaux*, *Barthélémy*, *van Liedel de Well* en *Fallon* tegen de toelating gesproken, met dat gevolg, dat er, met eene meerderheid van 45 tegen 41 stemmen, besloten is, dat de heer *Brugmans* niet kon worden toegelaten als lid der Tweede Kamer. Wij hebben nog geene bijzonderheden wegens de discussien zelve ontvangen.

In de zitting van dingsdag, heeft de heer *M. P. D.* Baron *van Sytzama*, na den bij de grondwet voorgeschreven eed in handen van den president te hebben afgelegd, als lid der Kamer, zitting genomen.

— Een brief, geteekend *L. F. de Robiano de Borsbeek*, en in den *Courrier des Pays-Bas* van gisteren geplaatst, onder het opschrift: *Aan de Gazette, voor de Brusselsche petitien*, zegt dat in dergelijke petitien voortaan niet meer gebezigd zal worden het werkwoord *verzoeken*, maar, het werkwoord *willen*. » *Wij willen*, zegt de schrijver, is de juiste en gepaste uitdrukking. Wij hebben gezegd *wij willen*, en de ministerielen hebben zich dodelijk gekwetst gevoeld." — Wat valt er op zulke verregaande buitensporigheden al anders te antwoorden dan het in Noord-Nederland zoo bekende bakers- en minne-moers spreekwoord: *Kinderen, die willen, krijgen*, enz. Wij zullen overigens dergelijke rekesten, in onze taal, in het vervolg niet meer *verzoek-schriften*, maar *wil-schriften* noemen.

— De *Neuremberger Correspondent* bevat het volgende, onder dagteekening van Orsova, den 25sten October:

» Volgens de jongste tijdingen, is een russisch korps van 200 man, hetwelk, vol vertrouwen op den gesloten vrede, gerustelijk te Varna gekantonneerd lag, door een korps Turken, dat waarschijnlijk tot de troepen van den pacha van Scutari behoorde en zeer veel talrijker was, eensklaps omsingeld geworden. De Russen, te zwak, om tegenstand te kunnen bieden, verzochten te kapituleren, waarin de Turken scheenen toe te stemmen. Maar naauwlijks hadden zij hunne wapenen afgegeven of de Turken vielen hen op het lijf en maakten hen allen, tot den laatsten man toe, af."

— De *Constitutionnel* deelt het volgende artikel mede:

» Onze correspondenten te Pera en te Konstantinopel, melden dat alles aldaar rustig is. Men zegt, dat, alhoewel de Groote Heer, met voorkennis der leden van den Divan, vele der kelders zijner voorgangers heeft doen openen en de schatten heeft gebruikt tot de organisatie zijner geregelde troepen, echter de kelder van *Bajazet*, zoon van *Soliman I*, van *Mustapha III* en van *Selim III* nog had ontzien; thans, daar de nood dringende is, had de Sultan zijne toevlugt tot die lang bewaarde schatten genomen, en de kelders doen openen. De vorst had alle verwachting overtroffen: de gevondene sommen waren aanmerkelijk geweest. Zulks had vooral de Engelschen zeer verheugd.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN. — 10 November.

Door middel der paketboten *Georges Canning* en *Caledonian*, zijn de Amerikaansche dagbladen, tot den 17 oct. loopende, alhier aangekomen. Dezelve kondigen, op eene officiele wijze de erkenning van dom *Miguel* door de Vereenigde Staten aan. Het

dagblad *the Sun* zegt, desniettegenstaande moeite te hebben, om de zaak te gelooven.

Hetzelfde dagblad kondigt, volgens eenen brief van Sabine, van den 7 sept., aan, dat de spaansche troepen in [illegible] volkomen geslagen zijn en hunne bagage, hunne kanonnen, [illegible] krijgskas verloren hebben. Aan een klein aantal [illegible] het slechts gelukt, om over zee te ontkomen; de overigen waren in stukken gehouwen.

Eenige oude Spanjaarden, welke zich bij de expeditie trachtten te voegen, zijn insgelijks, met hun geheel vermogen, in handen der Mexikanen gevallen. In Texas was alles regtig.

— Brieven van Konstantinopel van half october melden, dat de schepen van alle volken, vrijelijk en zonder aan eenig onderzoek onderworpen te zijn, de Dardanellen bevaren.

Mengelingen.

NEDERLAND IN EENEN DROOM.

Tot laat in den nacht had ik mij bezig gehouden met het lezen van uittreksels uit de voornaamste oppositie-bladen van ons koninkrijk. Kortelijk had ik nog eenmaal de staats-gebeurtenissen in ons vaderland van het afgeloopen en het reeds ten einde spoedende jaar mij voor den geest gebragt. Een bang voorgevoel vervulde mijne ziel, toen de slaap mijne oogleden bezwaarde, en ik, door de afgetrokkenste denkbeelden vermoeid, mij in de armen van MORPHEUS nederwierp.

Slechts weinige oogenblikken moest mijn ligchaam en ziel eene volmaakte rust genoten gehad hebben, toen mijne verhitte verbeelding hare werking zelfs in den slaap hernam. In den beginne zweefden vlugtige droombeelden mij voor den geest, die allen betrekking hadden op hetgeen ik weinige oogenblikken te voren gelezen had. Eindelijk verdwenen deze; maar allengskens en droomende kwam het mij voor, of ik deze aarde verlaten had, en in betere gewesten was overgebragt geworden. Het stoffelijk hulsel had mijne aardsche gevoelens echter niet afgelegd en met nieuwsgierigheid dwaalden mijne oogen in het rond, om de met mijnen nieuwen toestand betrekking hebbende zaken te overzien.

Ik bevond mij in een klein met hooge bergen omringd dal, welks schoonheid alles overtrof, wat de verfijnste verbeelding zich zoude kunnen scheppen, en de liefelijkste toonen eener goddelijke muzijk vervulden de met de aangenaamste geuren bezwangerde lucht. Hier en daar zaten groepen van menschen of liever geesten, die in gesprekken verdiept schenen, zonder zich het minsten over mijne aankomst te bekommeren. Met moeite trachte ik mij eenige van deze gezigten te binnen te brengen, waarop, zoo als het mij toescheen, geene harststogten meer te lezen waren; doch zeer schielijk werd ik in deze overdenking gestoord door eene onbegrijpelijke gewaarwording, die mijn geheel aanzijn als het ware aangreep: Eene [illegible] gestalte stond voor mij en nam mij met onuitsprekelijke goedheid bij de hand, zeggende: » Weest welkom Nederlander in het erfdeel uwer landgenooten; hier zult » gij voortaan rust en vrede genieten, in het bijzijn van allen, » die hun aardsch leven hebben opgeofferd voor het geluk en den » voorspoed van uw voormalig vaderland. Alle ongenoegen, twis» ten en oneenigheden (zoo ging de verschijning voort) zijn hier ver» bannen; het verledene is voor hen een droom, het toekomende » louter zaligheid. Zie! ginds zit de stichter van Neerlandsch groot» heid, in het midden van alle zijne nabestaanden, vrienden en » vijanden. NASSAU heeft zijne grootheid achtergelaten, om na » zijnen volbragten arbeid te kunnen rusten. MAURITS, OLDENBARNE» VELD, WILLEM III, de DE WITTEN, TROMP, DE RUITER, EGMOND, HOORN, » en anderen omringen hem en alle haat is vergeten en ver» geven.” Hier zweeg de verschijning eenige oogenblikken, zeker om te zien, welken indruk deze aanwijzing op mijn gemoed had gemaakt. » Uwe denkbeelden omtrent de tooneelen, die gij pas » verlaten hebt, zijn echter nog niet genoeg gelouterd, vervolgde » de verschijning, om de *hemelsche verdraagzaamheid* te kun» nen bevatten. Kom met mij! ik wil u voor de laatste maal » den toestand van Nederland uit een hooger standpunt doen » aanschouwen.” Plotseling omhulde ons een digte nevel en pijlsnel werden wij hoog opgevoerd over berg en dal, doch daalden weldra even schielijk neder. De nevel verdween en ik zag Nederland, van eene zekere hoogte, geheel en open onder mij liggen. Mijn geleider nam wederom het woord op, en zeide, naar het tafereel, dat zich aan mijn oog opdeed, wijzende: » Ziedaar het » plekje gronds, waar gij uw aanzijn en de eerste teedere zorgen » eener liefhebbende moeder ontvingt; ziedaar het land, dat uwe « voorvaderen aan den Oceaan ontrukten, en, door ijver, braaf» heid, standvastigheid en moed, tot eene magtige mogendheid en » [illegible] het benijdenswaardigste verblijf van geheel Europa verhie» ven. Zie daar den altoosdurenden zetel eener gematigde vrijheid » en de gastvrije schuilplaats van de, door staatkundige stormen » heen en weder geslingerde ongelukkigen. Met tegenspoeden en » groote wederwaardigheden heeft uw vaderland te kampen ge» had; doch door dezen gelouterd, en door de ondervinding op» merkzamer geworden, herrees hetzelve op nieuw uit den poel [illegible] » pen, waarin het vervallen was, door [illegible] van eenen [illegible] » WILLEM I, den grondvester van deszelfs aloude grootheid. De » vrede daalde, na een vijf en twintig jaren afwezen, op aarde » neder en Nederland, door eenen goeden koning bestuurd, door » wijze wetten geregeerd, hernam weldra hare plaats in de staat» kundige [illegible] van Europa, en werd wederom, even als voor» heen, de *[illegible]* der rust van het voornaamste gedeelte der » oude en nieuwe wereld. Het staatkundig belang der grootere » rijken eischte de onschenbaarheid van dit nieuwe koninkrijk, en » daardoor konde hetzelve, onder dezen waarborg, door het verhoo» gen van innerlijke welvaart, zoo schielijk wederom in magt en » volksgeluk opklimmen.

» Veertien jaren, genoot hetzelve in- en buitenlandschen vrede » en welvaart, alle takken der volks-nijverheid werden verbeterd, » en ieder smaakte de weldoende gevolgen der steeds meer en meer » toenemende verlichting.

» Eene algemeene geestdrift bezielde iederen Nederlander, die, » door zijne naburen, benijd en geprezen, zich gelukkig rekende » en er eene eer uit maakte van op dezen grond het eerste licht, » aanschouwd te hebben.

» Het staatsligchaam was echter nog te jong, uit te veel ver» schillende zamenstellende deelen, uit nog bestaande onder» scheiden belangen te zamengesteld, om deze edele geestdrift te » kunnen matigen. Ook was dezelve te vroeg ontstoken geweest; » het groote werk van de beste der koningen was nog niet voldon» gen; er moesten nog te veel opene wonden geheeld en nog te veel » bestaande gebreken verbeterd worden, die uit den drang der » omstandigheden waren voortgevloeid, dan dat deze geestdrift, » zonder in *uitersten* te vallen, zich konde staande houden.

» De drang der omstandigheden bragt echter onvermijdelijk me» de, dat er eenige persoonlijke belangen kwetsingen ontvingen, » en deze konden niet vergeten worden. Een magtiger *drijfveer*, » die lang vergeten was, kwam nu te [illegible], om haar verloren » magt nog eenmaal te beproeven; ook het naburig Frankrijk le» verde niet te volgen voorbeelden op, die evenwel, uit eenen op» gewakkerden geest van navolging, door misnoegden werden aan» geprezen. Dat er somtijds dwalingen begaan werden, zelfs door » grijze staatsmannen, dit ligt in de natuur van den mensch; dat » men echter aan deze dwalingen misdadige oogmerken toeschreef; » dat men dezelven trachte te vergrooten en uit een verkeerd » oogpunt te doen beschouwen, dit waren de eerste vruchten van » den geest van *onverdraagzaamheid*, die, uit Frankrijk overge» waaid, en zoo gretig in de zuidelijke provincien ontvangen was » geworden. Het scheen zelfs of de studien in de geschiedenis » van hun vaderland voor velen geene nuttige vruchten hadden » voortgebragt of dat dezelve moedwillig vergeten werden.

» De groote mannen, die gij zoo even met zoo veel eensgezind» heid bij elkander zaagt, verschilden op de aarde in gevoe» len en denkwijze. Langs verschillende wegen hadden zij ge» tracht, hun groot doel te bereiken, namelijk *den voorspoed van* » *hun vaderland*. Door sommige hunner tijdgenooten miskent, » wordt echter hunne nagedachtenis met eerbiedige bewondering » door de nakomelingschap vereerd. Zij waren evenwel ook niet » zonder gebreken, doch het edelmoedig nageslacht wist dezen te » vergeten, om alleen het goede, dat zij gesticht hebben, als eene » erkende schadeloosstelling, dankbaar te beschouwen.

» Het jeugdige bloed, dat met meer snelheid in de aderen » van de zuidelijke dan van de noordelijke bewoners des rijks stroomt, » kwam nu hevig in gisting. Pas voleindigde studien hadden menig jeugdig hoofd verwild met zinnebeeldige denkbeelden over » *vrijheid*, *gelijkheid* en *volksgeluk*, en menige ongeoefende pen « waagde het, maatregelen te berispen, die of eene wijze voor» zorg of de omstandigheden noodzakelijk hadden gemaakt.

» Dit smeulend vuurtje werd behendig aangewakkerd, en door » nieuwe brandstoffen gedurig onderhouden. Weldra breidde het« zelve zich uit, daar er voor eene goede *leiding* gezorgd was; « eene onverzoenlijke *vete* werd aangekondigd en de vijanden van » rust en vrede konden zich kortstondiglijk verheugen over het » welgelukken hunner misdadige pogingen.

» Het maatschappelijk bestaan van dit koninkrijk werd *oogen*» *schijnlijk* bedreigd, en, zonder den vasten wil, de vaderlands

» liefde en het dougzaam karakter van dezelfs opperhoofd, wat
» het geluk van uw vaderland voor langen tijd verbocrend
» Zietdan de toestand, die uwe ziel met een bang voorgevoel
» voor de toekomst bezwangerde. Wees echter zonder vrees voor
» de gevolgen: de brandstoffen zijn uitgeput, de stokers bekend
» en weldra zult gij die edelmoedige jeugd, welke met zoo veel
» geestdrift eenen goeden weg dacht te doorloopen, hare wegwij-
» zers zien verachten en verloochenen.

» De zon van Nederlandsch geluk zal, na deze harde beproe-
» ving, des te luisterijker schijnen en geluk en voorspoed het erf-
» deel van Neerlands edele telgen zijn."

Eene vrolijke gewaarwording vervulde mijn geheel aanzijn, toen de verschijning sweeg; nog een laatste blik wierp ik op mijn dierbaar vaderland, en werd hierop uit dezen zaligen droom gewekt door het onzalig gezegde mijns knechts: Mijnheer! hier is de *Noord-Brabander!*

X.......

Monsieur FONTAN *of* HET RAZENDE SCHAAP (*laatste bedrijf.*)
— Monsieur DE POTTER. — Monsieur DUCPETIAUX.

Cette auberge est à mon gré; j'y suis, j'y resterai, dacht de dichter van het *Razende schaap*, toen hij te Brussel kwam, en de lijst zijner dramatieke werken, welke intusschen zeer onbekend zijn, en die hem een ordelijk bestaan opleverden (gelijk hij zegt), aan de Nederlandsche regering overleverde. In tooneelstukken gepeperd en ingezouten, verbeeldde hij zich waarschijnlijk een *Jean de Paris* te wezen en eenen bespottelijken SENECHAL voor te hebben; maar deze zeer consequente groot SENECHAL liet het niet bij het dreigement, om hem binnen drie minuten ten venster uit te werpen, maar deed hem behoorlijk, gelijk monsieur FONTAN ons, in zijnen brief aan den *Courrier des Pays-Bas*, eenigen tijd geleden, verteld heeft, naar Ulzen brengen, alwaar hij, volgens dien zelfden brief, met gebladderde handen, natte voeten en een kleverig hembt aan, gearriveerd is. *Qu'allait-il donc faire dans cette maudite galère.* Wat deed hij, die zegt een ruim bestaan in zijn land gehad te hebben, in den geldersche modder? *Qu'allait-il donc faire dans cette maudite galère.* Waarom geraakte hij in handen van eenen koninklijken procureur te Nijmegen, die pirouetten op de teenen maakte, en hem, waarschijnlijk, om dat hij zich als een echt *Razend schaap*, van zich afbeet of krabbelde, handboeijen deed aanleggen? *Qu'allait-il donc faire dans cette maudite galère.* Waarom kwam hij in handen van eenen zutphenschen cipier, die hem tot op zijn [illegible] en zijne familiebrieven, los [illegible] hij cipier, naar gissing, echter zeer weinig belangstellend, — hij, die, te voren, zijne melodrama-helden, naar willekeur, zelf in de gevangenis wierp? — Wij zullen de verdere bijzonderheden van zijn in ons vorig nommer vermeld rekest aan de Tweede Kamer, door den *Courrier des Pays-Bas*, *à priori*, dat is, zeer voorbarig, medegedeeld, laten rusten, als zijnde in de mededeeling daar van door het *Advertentie-blad* van woensdag ll. voorgekomen, hetwelk, kluchtig genoeg, die zaak *à la Heraclite*, dat is op de wijze van *Huilende Jan*, schijnt op te nemen, alles, wat het *Razende Schaap* uitblaat, voor goede munt aanneemt en zich bijster schijnt te bekreunen aan hetgeen *dat Dulle Ram* van Holland en den Hollanders denkt of zegt. Om kort te gaan, deze man heeft dan gepresenteerd of zal presenteren eene petitie aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarin hij, op eenen melodramatischen toon uitroept: » Afgevaardigden der noordelijke » provincien! Afgevaardigden der zuidelijke provincien! Ik be- » tuig u allen gezamelijk; mijne zaak is de uwe! Als of een eenig lid der Staten zoo dwaas kon zijn, van aller het geoorloofd van [illegible] verzen te maken, een vast bestaan te verschaffen, al ware dat bestaan dan ook maar in het *droit d'auteur* van ellendige [illegible]-stukken gelegen. — En heeft dus den door onze Zuidelijke [illegible] gedreigden *petitie-donder* (*tonnerre de pétitions*), het papieren [illegible]vaarte begonnen.

Neen, wij [illegible]en ons niet bij, maar, gelijk wij reeds gemeld hebben, [illegible] monsieur DE POTTER of DUCPETIAUX een indische schoolmeester heeft het eerst den [illegible] papieren kanon gestoken, hij verlangt niets meer of minder dan den minister van justitie [illegible] zijne plak of roede te hebben. En dit rekest geeft dan ook aanleiding aan monsieur DUCPETIAUX om, enz., in eenen brief aan [illegible] *Courrier des Pays-Bas*, geschreven in den [illegible] van eenen boer, die kiespijn heeft, te verhalen, dat hij [illegible] DUCPETIAUX wel degelijk DUCPETIAUX en niet DE PETTIAUX heet en [illegible] schoolmeester te Luik is, maar te Brussel gevangen zit. [illegible] schreef hij aan den *Courier*, in weerwil van een verbod, dat hem (zoo hij zegt!!) gedaan zijn zou, om niet in de dagbladen te mogen schrijven, op poene van ik en weet niet wat. Maar het geval was ook te gewigtig, om er den boel niet aan te wagen. Hoe, den man als monsieur DUCPETIAUX zou met eenen schoolvos verward kunnen worden! En dan, die schoone gelegenheid te laten voorbijgaan, om aan zijne schrijfjeukte te voldoen, om eindelijk eens vermaard in de wereld te worden!! Neen, geloof onze onderteekening, monsieur DUCPETIAUX, gij bewandelt den weg naar de vermaardheid niet; en

L'Univers, mon ami, ne pense pas à toi.

LETTERKUNDIGE BERIGTEN.

Redevoering over het hoog belang, dat het Koningrijk der Nederlanden, ook thans nog, heeft bij eene wel ingerigte Marine. Door Mr. HUGO BEIJERMAN. Te Leeuwaarden bij G. T. N. SURINGAR. f 0,50

** *Brieven van JOHN BOWRING, geschreven op eene reize door Holland, Vriesland en Groningen. Uit het Engelsch.* 1e en 2e Stukje. Bij G. T. N. SURINGAR. Te zamen f 2,90

** *Algemeen letterlievend maandschrift.* [illegible] 13e en 14e Stuk. te Amsterdam bij A. VINK. Prijs per jaargang, bestaande uit 16 stukjes, f 9,60

Toen de redactie van dit blad, door onderscheidene zijner lezers, werd uitgenoodigd, een rubriek voor letterkundige berigten te openen, ten einde door de staatkundige woelingen niet geheel te worden weggesleept, en daardoor ook nuttiger oefeningen uit het oog te verliezen, besloot zij, in navolging van eenige duitsche en fransche dagbladen, deze rubriek in te vullen; — hierbij altijd die bescheidenheid in het oog houdende, die iederen schrijver, hoe groot zijne dwalingen ook zijn moge, werkelijk verdient. De aanvang van deze onderneming kan echter die verscheidenheid van onderwerpen nog niet opleveren, die men van een langer bestaan kan verwachten, dewijl voor als nog geene groote of gewigtige werken ingekomen zijnde, en dezen ook eene naauwkeurige beschouwing verdienende, wij heden slechts de aankondiging van bovengenoemde ingekomen stukjes leveren.

De redevoering van den heer BEIJERMAN is uitgesproken geworden bij de plegtige inwijding van het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik, op den 28 augustus 1829. Hierdoor alleen verdient dit gelegenheidsstukje gelezen en in de boekverzamelingen van elken Nederlander te worden opgenomen. Het onderwerp, hetwelk de, nu onlangs, met het [illegible] bekroonde schrijver gekozen had, is rijk in geschiedkundige herinneringen, waarvan de schrijver echter, naar ons gevoelen, geen gelukkig gebruik heeft gemaakt. Wij hadden verwacht, bij de lezing, eene eerbiedige huivering te gevoelen bij het aanhalen van de groote daden onzer zeehelden; — wij hadden eenen wegslependen stijl te gemoet gezien; doch vonden onze hoop hierin een weinig te leur gesteld, zoo dat wij zeer koel het boekje weg lagen. Een fransch-man zoude gezegd hebben: *il n'était pas animé du feu sacré.* Bij het tweede gedeelte, namelijk de aanspraak aan de tegenwoordig zijnde personen, heeft hij evenwel een weinig met het geheel verzoend.

— Met ingenomenheid namen wij den door de [illegible] reeds zeer mishandelden BOWRING op. Niet [illegible] verwondering ontwaarden wij dus, dat het eerste stukje reeds onze belangstelling had opgewekt, die, met de lezing van het tweede, steeds toenam. Niettegenstaande men hierin eenige gebreken, ja zelfs valsche beoordeelingen [illegible] zou kunnen aanwijzen, zoo komt het ons voor, dat men BOWRING ten onregte beoordeeld heeft. Weinige vreemde schrijvers hebben immers het zich de moeite [illegible] gegeven, onze Vriesche en Hollandsche taal en [illegible]kunde te bestuderen, en nog minder om er iets over [illegible]geven; — ook is het weinigen gelukt, de Vriesche en Hollandsche zeden en gewoonten, tot zelfs in geringe kleinigheden, zoo na te sporen als BOWRING.

Zijne brieven over Vriesland, Groningen en Holland, — over verschillende onderwerpen, deze provincien, en in het algemeen ons vaderland betreffende, leveren eene aangename, ja, ik durf wel zeggen, onderhoudende lectuur op.

Wanneer dan ook BOWRING deze beoordeeling in handen mogt komen, zoo hopen wij evenwel, dat hij eene nooit [illegible] bij zijn gezegde op bladzijde 119, waar hij schrijft: »De Hollandsche nieuwspapieren zijn bij uitstek slecht; zelden vindt men er » een artikel, buiten het nieuws van den dag in geplaatst, dat » zich met genoegen laat lezen." Wij hebben ten minsten geene wederwraak uitgeoefend met die [illegible] uitteprijzen. Na het derde stukje, dat wij te gemoet zien, zullen wij het nader beoordeelen.

— De beide stukjes van het reeds bekend maandschrift bevatten

eenige merkwaardige *boekbeoordeelingen*, die zich door bescheidenheid en waarheid doen kenmerken. De *Mengelingen* zijn dezen keer uitgezocht en leveren eene aangename lectuur op; — hieronder verdienen vooral genoemd te worden: *Het vervolg en slot van het reistogtje naar de Abdij der Trappisten te Malleraij.* — *De Bedouinen.* — *Het landgoed van Talma.* — *Robert en Bertha of de pauselijke ban*, enz. De dichtstukjes hebben ons echter minder bevallen. — Een raad zijn wij den uitgever schuldig, dat is, om beter papier te nemen, al moest hij ook daardoor den prijs van zijn maandschrift eenigzins verhoogen.

X....

147ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

Eerste Lijst. N°. 8544, een prijs van *f* 2500. N°. 2101, 14083 ieder een prijs van *f* 1500. N°. 8551, 11076, 8427, 12026, 1915, ieder een prijs van *f* 1000.

Tweede Lijst. N°. 16025, een prijs van *f* 20,000. N°. 6391 een prijs van *f* 5000. N°. 4630, 1416, 17617, 15161, 10876, ieder een prijs van *f* 1000.

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA,

van den 13 November 1829.

	G. Ct.
Het Mudde Tarwe.	*f* 11,59
„ „ Rogge.	- 5,07
„ „ Boekweit.	- 3,90
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	- 0,40
Grof „ „ idem.	- 0,20
Boter idem.	- 0,60
1½ Ned. pond Fijn Tarwe Brood.	- 0,20
De 1 „ „ Grof. idem.	- 0,20
De 1 „ „ Boekweit.	- 0,15
De 3 „ „ Roggen Brood.	- 0,28
Zand Aardappelen (Vat of Mudde).	- [illegible] 80
Het 1000 Eiken Telhout.	- 3,00
„ „ Doof Hout.	- [illegible]
De [illegible] Spaanders.	- [illegible],30
100 „ Struiken.	- 3,30
[illegible]	- 3,20

Advertentiën.

*** Mr. J. F. C. J. de Roij, Notaris te *Breda*, zal, op den 1sten December 1829, des voormiddags ten 9 ure, publiek aan den meestbiedende bij *P. Dielemans* in de *Bloemkool*, te *'s Prinsenhage*, ten verkoop aanbieden:

Eene aanzienlijke partij, EXTRA ZWARE EIKEN BOOMEN, [illegible], Kuiphout enz. [illegible] BEUKEN BOOMEN.

Een Idem ITALIAANSCHE POPULIEREN en twee kavelen SCHAARHOUT, staande op de Bouwhoeve [illegible].

De aanwijzing zal gedaan worden door *J. Christianen*, Bouwman op gemelde Hoeve.

*** *On demande dans un Pensionnat un SECONDANT de la religion réformée, d'un age mûr, sachant par principes les langues Hollandaise, Française et Allemande, le calcul, la géographie et l'histoire; les appointements seront proportionnés a ses talens.*

L'on peut s'adresser par lettres affranchies, aux Libraires BROESE & COMP. à Breda sous l'initiale W.

*** Eene JUFVROUW van middelbare jaren, de Hervormde Godsdienst belijdende, zag zich gaarne als JUFVROUW van GEZELSCHAP, bij eene fatsoenlijke Dame, of Familie geplaatst. Benevens hare Moedertaal (de Nederduitsche) zijn de Fransche en Engelsche haar eigen, en zij vleit zich, omtrent zeden en karakter, voldoende bewijzen te kunnen [illegible]. — Adres, met vrachtvrije brieven, onder Letter [illegible], bij den boekhandelaar VAN KUYK KOUDSYN, te *Bergen op Zoom*.

UIT DE HAND TE KOOP

eene sterke, goed geschilderde en zeer gemakkelijke CALECHE, voorzien van de noodige kussens, enz. Nader onderrigt hieromtrent bij de uitgevers dezer.

BEKENDMAKING.

Mr. [illegible] ROMME openbaar Notaris residerende te *Terheijden*; Kanton *Oosterhout*, Arrondissement *Breda*, Provincie Noord-Braband, zal voor zijnen principalen, op dingsdag [illegible] December 1829 provisioneel, en op dingsdag den 13 daaraanvolgende definitief, telkens des namiddags ten 3 ure, publiek ten koop aanbieden:

Het Logement genaamd *het Oud Hof van Holland*, staande en gelegen te *Terheijden*, aan den grooten weg van *Breda* naar den *Moerdijk*, laatst bewoond geweest bij A. DEN BOEDEN, bestaande in een ruime hechte HUIZINGE, groote SCHUUR, RIJSTAL, HOF en ERVE, de huizinge gekwoteerd wijk letter A. n°. 17; waar bij ook onderscheidene buinders zoo Zaai- als Weiland zullen geveild worden, in den omtrek van hetzelve gelegen.

De Verkooping zal ten dagen, uren en plaatse voormeld, in de voornoemde Huizing gehouden worden, welke inmiddels voor een ieder te zien is.

Nadere Informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

TOONEEL-BERIGT.

*** De ondergeteekende zal, met haar gezelschap Nederlandsche Tooneellisten de eer hebben, op heden, Zaturdag den 14 November, ten Tooneele te voeren:

(Tot zekere en finale Sluiting.)

Ter benefice van Mejufvrouw A. C. OTTINGH.

CLEMENCE EN WALDEMAR, OF VADERLIEFDE HERWONNEN DOOR DE SCHILDERKUNST.

Groot beroemd Tooneelspel, in 3 bedrijven.

Na hetzelve: DE SNEEUW OF HET YSVERMAAK.

Ballet Pantomime, door den Heer L. S. LAMBOTTE.

De tweede acte stelt voor een Gezigt in den winter te Middelburg, men ziet Schaatsenrijders, Veldtenten, IJsschuit en [illegible] geen een IJsvermaak verder stoffeerd.

Ten slotte zal de Heer P. P. Philips, door het uitspreken van eenige Dichtregelen, Breda's Ingezetenen de dankbaarste hulde toebrengen, voor de gunstige genegenheid hun binnen deze stad wederom te beurt gevallen.

A. C. OTTINGH.

VERKOOPING VAN BOEKEN.

Op den 23 November aanstaande zal, door BROESE & COMP., [illegible] overstaan van een bevoegd beambte, gehouden worden, eene [illegible] meling LATIJNSCHE, FRANSCHE, HOOG- en NEDERDUITSCHE BOEKEN, waaronder vele van voorname schrijvers, [illegible] opgenoemde talen, benevens Chirurgicale Instrumenten, schilderijen, Prenten, Teekeningen, enz.

Deze verkooping zal zijn in het gewone *Vendu-huis* op de Havermarkt, alwaar de Boeken *Vrijdag* en *Zaturdag* den 20 en 21 November 1829, 's morgens van 10 tot 1 en des namiddags van 2 tot 5 ure, voor een ieder zijn te zien.

De Catalogus is voor 10 Cents verkrijgbaar.

Bij Bovengemelden is tevens gedrukt en te bekomen:

I. GROOTE BREDASCHE KANTOOR SCHRIJF-ALMANAK, *voor het jaar onzes Heeren* 1830.

I. Voorzien van een volledig Naamregister van Administrative, Financiële en Justitiële Ambtenaren, Maatschappijen en Leden der collegien; II. benevens Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten, in de steden en Dorpen der Provincie *Noord-Braband*; alsmede III. order op het varen der Schepen en Marktschuiten, het rijden der Diligences Postwagens, Toer- en Vrachtkarren, Post- en voetboden van en naar *Breda*; als ook IV. de Hooge en Lage Watergetijden voor het jaar 1830. Uitgerekend in uren en minuten, voor de steden *Rotterdam*, *Oostzee*, *Dordrecht*, *Vlissingen*, *Brussel*, *Briel*, *Goeree*, *Zierikzee*, *Tergoes*, *Middelburg*, *Terveer*, en voorts voor alle Brabandsche, Zeeuwsche en Vlaamsche kusten. V. Kronijk van Merkwaardige gebeurtenissen in ons Vaderland en vooral *Breda* betreffende. Ten slotte vindt men tevens eene naauwkeurige Tafel, [illegible] en verder alles wat tot een compleete Almanak behoort. De prijs in best Pergament is 40 Cents. prijs in Groen Pergament is 45 Cts.

II. BREDASCHE ALMANAK,

Voorzien van een Naamregister van Administrative, Financiële en Justitiële Ambtenaren, Maatschappijen en Leden der Collegien, en verder al datgene wat in bovengemelden Almanak voorkomt; ten slotte eenige uitgezochte Anecdoten, Gedichten, Gezelschapsliederen, Spookgeschiedenis, Geestige Invallen, Spreuken.

De prijs der dubbele Almanak, op best Papier, à 27½ Cents. Idem dubbele ingenaaid of in Pergament 20 Cents. Idem enkele Almanak 10 Cents.

III. BREDASCHE KANTOOR-PLAK-ALMANAK, met zeer duidelijke letter gedrukt, en [illegible] op carton, voorzien van eene opgave der Op- en Ondergang van Zon en Maan, de Zons- en Maansverduisteringen voor het jaar 1830, alsmede vindt men nog op dezen Almanak de Verjaardagen van het Vorstelijk Huis, voor den geringen prijs van 35 Cents.

Te BREDA, bij BROESE en Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.